

'Het absurde idee je nooit meer te zien' door Rosa Montero

W E R E L D B I B L I O T H E E K

Rosa Montero

Het absurde idee je nooit meer te zien

Het absurde idee je nooit meer te zien van Rosa Montero is een persoonlijk boek. De auteur vertelt wat ze ervaren heeft na de dood van haar man. Toch reikt haar schrijven veel verder dan haarzelf. Met dit boek leeft ze haar eigen woorden na: *“Voor mij is het evident dat goede fictie altijd universaliteit nastreeft en inzicht probeert te geven in wat het is om een mens te zijn.”*

Het resultaat is boeiend, toegankelijk en van belang.

Zoals de titel misschien al verklapt, is rouw een belangrijk thema in het boek. Het gaat echter over veel meer. De ideeën van Rosa Montero over de waarde van kunst, over gebonden zijn aan verwachtingen, over schrijven en over ouderdom zijn erin verweven.

De aanleiding voor de auteur om dit boek te schrijven was haar kennismaking met het dagboek van Marie Curie. Deze Poolse-Franse natuur- en scheikundige schreef dat in de maanden nadat haar man Pierre was overleden. In *Het absurde idee je nooit meer te zien* vormt dit dagboek de leidraad. Rosa Montero vertelt over Madame Curie, interpreteert die notities en spiegelt haar eigen persoonlijke ervaringen steeds aan die van Marie.

Deze biografische en autobiografische elementen vloeien soepel over in Rosa Montero's algemene wijsheden. Ondanks zijn diversiteit, is het boek een mooi geheel. Het heeft geen strikte structuur, wel een grote mate van samenhang. Zelf zegt de auteur:

“[Ik heb] zin om te schrijven zoals je ademhaalt. Op een natuurlijke manier.”

Het heeft een boek opgeleverd dat ook zo leest: als een gedachtegang.

Ook waar het gaat om het schrijven zelf, hanteert Rosa Montero haar opvatting als richtsnoer. Haar mooie gedachten over schrijverschap probeert ze met dit boek op te volgen. Ze streeft ernaar “*echt vrij [te] zijn, vrij van [haar] bewuste ik, van overgeërfde regels, van de onderwerping aan de blik van de ander, van [haar] eigen #Ambitie, van het verlangen [zich] te verheffen als een adelaar, van [haar] angsten en twijfels en schuldgevoelens en bekrompenheid (...). Alleen als je echt vrij bent, kun je goed (...) schrijven*”.

Bij schrijven én bij lezen speelt collectiviteit een grote rol, zegt ze. Kunst maken of ondergaan verbindt ons met de rest van de mensheid. Die gezamenlijkheid geeft troost. Bovendien helpt de schoonheid van kunst ons wanneer het leven ons zwaar valt. “*Wij mensen beschermen ons tegen zinloos lijden door het op te smukken met de zin van schoonheid.*”

Aan het eind van het boek spreekt Rosa Montero over het eind van een mensenleven. Ouderdom kan volgens haar iets bijzonders bieden: lichtheid. Wie alle ambitie en gevoelde plichten achter zich heeft gelaten, kan “[*l*]even in de superieure gratie van het hier en nu.”

Met deze gedachte eindigt de stroom bespiegelingen. Gelukkig is denken niet te begrenzen door een kافت. Waar *Het absurde idee je nooit meer te zien* ophoudt, kan ieder met zijn eigen gedachten verder gaan. Het boek biedt inspiratie genoeg!

Over de auteur

Rosa Montero (1951) is een van de bekendste Spaanse schrijvers. Na haar studies psychologie en journalistiek werkte ze voor El País, de grootste krant van Spanje. Al snel won ze prijzen voor haar artikelen en literatuurkritieken. In 1979 verscheen haar eerste roman, *Crónica del desamor (Absent love : a chronicle)*. Van veel van haar boeken is een Nederlandse vertaling gepubliceerd: *Als een vorstin zal ik je behandelen* (1990), *Het kristal van Koud Water* (1991), *Mooi en donker* (1994), *De dochter van de kannibaal* (1999), *Het hart van de Tartarus* (2002), *Red de wereld! Volg de instructies* (2011). *La loca de la casa* (2003, *The Lunatic of the House*) beschouwt ze zelf als een van haar beste boeken. Veel ervan staan op de plank in de vrouwenbibliotheek.

Uitgever Wereldbibliotheek, 2015

Pagina's 224

Vertaling uit het Spaans door Hendrik Hutter (*La ridícula idea de no volver a verte*)

ISBN 978 9028 426 207

Recensie door Fieke Boschman, november 2016

Februari (openings)nieuws

Beste leensters en andere belangstellenden,

 Half december werd bekend gemaakt dat de P.C.Hooftprijs voor Letterkunde uitgereikt zal worden aan de Surinaams-Nederlandse schrijfster **Astrid Roemer**. De oeuvreprijs, dit jaar voor verhalend proza, was een verrassing, zeker ook voor Astrid Roemer zelf. Ze had zich al een aantal jaar via via teruggetrokken in een klooster. En tekenend: er was op het moment van bekendmaking geen enkel boek van haar verkrijgbaar. Volgens het juryrapport leiden de romans van Astrid Roemer tot ‘complexe literaire verbeeldingen van de geschiedenis van Suriname’ en ‘gaan politiek engagement en literair experiment bij haar hand in hand’. Wij hebben veel van haar in de bibliotheek staan.

In 1970 debuteerde Astrid Roemer onder het pseudoniem Zamani echter met een dichtbundel ‘*Sasa Mijn actuele zijn*’. Ze heeft meer dichtbundels geschreven, waaronder het laatste wat ze publiceerde in 2012 ‘*Afnemend. 21 liefdesgedichten*’. Haar romans herbergen verschillende thema's en vele ervan zijn bekend geworden. ‘*Neem mij terug Suriname*’ was haar eerste roman die vertelde over de ontheemding van een Surinamer in Nederland en zijn terugverlangen. In ‘*Over de gekte van een vrouw*’ (1982) brengt ze de identiteit en onderdrukking van de vrouw naar voren. De trilogie (later als Roemer's drieling uitgegeven) *Gewaagd leven* (1996), *Lijken op liefde* (1997) en *Was getekend* (1999) was haar meest ambitieuze schrijfproject. Ze schetst erin Suriname en de Surinamers in het laatste deel van de 20e eeuw, met veel aandacht voor de militaire coupe in 1980 en wat die voor het land betekend heeft. Ook het trauma van de

dekolonisatie en de moeizame verhouding met Nederland komen aan de orde.

Daarnaast schreef ze een aantal toneelstukken, waarin ze de vrouw als individu en relationeel wezen vanuit allerlei invalshoeken benadert. Elf jaar geleden verscheen haar autobiografie *Zolang ik leef ben ik niet dood*. Die kreeg weinig aandacht.

Een van de meest kenmerkende uitspraken die ik van haar tegen ben gekomen is: "Met Suriname ben ik getrouwd, Nederland is mijn minnaar, met Afrika heb ik een homofiele relatie en met elk ander land ben ik geneigd slippertjes te maken.

Activiteiten rondom Astrid Roemer

✘ In de Centrale Bibliotheek in Den Haag is een tentoonstelling te zien, *Roemers Drieling*, genoemd naar de trilogie van Astrid Roemer. Zij schreef een literaire verbeelding van een tribunaal dat nooit heeft plaats gevonden: de berechting van de daders van de Decembermoorden. De tentoonstelling, die nog t/m 8 februari duurt, is een eerbetoon aan de schrijfster. Een aantal kunstenaars waaronder Marlene Dumas, Esiri Erheriene, Iris Kensmil, Urok Shirhan en Wendela de Vries hebben zich laten inspireren door de trilogie. ✘

- Op donderdag 11 februari wordt in de Haarlemse Pletterij de documentairefilm *De wereld heeft gezicht verloren* vertoond, waarmee regisseur Cindy Kerseborn haar trilogie over Nederlandse schrijvers uit de West afsluit. Astrid Roemer leek al een decennium van de aardbodem verdwenen, maar Cindy Kerseborn ging op zoek en vond haar. Het is de eerste vertoning sinds de première voor genodigden op 7 december jl. Franc Knipscheer geeft vooraf een inleiding en na afloop is er gelegenheid tot napraten met de regisseuse.

Aankondiging van de film en de zoektocht naar Astrid Roemer: <https://www.youtube.com/watch?v=gnF34mu4Pf4>

Mooi interview uit 1985 in Vrij

Nederland: <https://www.vn.nl/astrid-roemer-mijn-relatie-met-het-woord-is-intensiever-dan-een-liefdesrelatie/>

✘ De jaarlijkse **Poëzieweek** is afgelopen woensdagavond begonnen met de uitreiking van de VSB-poëzieprijs. Helaas heeft de enige genomineerde vrouw, *Maud Vanhauwaert*, niet gewonnen, maar we hebben wel een mooie recensie van haar bundel *Wij zijn evenwijdig* deze week op onze website geplaatst.

Dit voorjaar trekt Dichter des Vaderlands *Anne Vegter* met **Hallo Gedicht** door het land om lezers vertrouwd te maken met poëzie. Gedichten willen gelezen worden en zij biedt een helpende hand. Dus niet bang zijn voor het niet begrijpen, of vinden dat het 'niks voor mij' is. Binnen een uur kun je ervaren dat je poëzie niet alleen met je verstand, maar met alle zintuigen kunt lezen. Anne Vegter heeft afwisselend een van haar 6 zogenoemde poëziemusketiers bij zich. Samen geven ze een masterclass poëzie lezen, waarin ze aan de hand van eigentijdse gedichten hun verrassende en verhelderende kijk op poëzie delen.

Op maandag 29 februari komt Anne Vegter met "Hallo Gedicht" naar theater Kikker in Utrecht, samen met Maud Vanhauwaert.

Meer info, ook over andere

locaties: <http://www.hetliteratuurhuis.nl/agenda/748/> en <http://www.dichterdesvaderlands.nl/hallogedicht.html>

Op <http://www.poezieweek.com> vind je meer informatie over alle activiteiten in de poëzieweek.

Onlangs uitgebrachte titels:

✘ **Ivanov** is het nieuwe boek van *Hanna Bervoets*, waarin zij de vraag stelt "wat als we besluiten mensen met open te kruisen?" Ze gebruikt er het bizarre maar waargebeurde verhaal van de Russische held Ivanov voor in combinatie met de memoires van een jonge homoseksuele student. Deze gaat naar New York voor een seminar journalistiek en ontmoet een virologe die onderzoek doet naar het HIV-virus, dat volgens haar tijdens de experimenten van Ivanov van aap op mens zijn overgegaan. Thema is daarbij ook welke zekerheden en ideologieën liggen ten grondslag aan ons handelen en wat is de invloed van cultuur op onze moraal. Het klinkt veelbelovend.

- **Hoor de stad** is de nieuwe dichtbundel die *Anna Enquist* heeft uitgegeven in haar laatste maanden als stadsdichter van Amsterdam. De gedichten zijn een weergave van hoe zij zich tot de stad is gaan verhouden in de afgelopen twee jaar. Ze was niet echt fan van de stad met de voor haar beladen geschiedenis, maar moest er toch belangrijke gebeurtenissen commentariëren. Ze is zich meer in de stad gaan verdiepen en mede door het enthousiasme van haar kleinzoon is haar blik op Amsterdam veranderd. ✘

✘ - **De man in de gang** van *Marguerite Duras* is voor het eerst in Nederland uitgegeven, in Frankrijk al in 1980. In het verhaal slaat de alwetende verteller de twee hoofdpersonen, een man en een vrouw gade, en identificeert zich afwisselend met een van beide. De gebeurtenissen die zich tussen hen afspelen worden verteld alsof het niet zeker is dat ze gebeurd zijn, maar het zou kunnen. Terwijl daarentegen de (erotische) handelingen aan duidelijkheid weinig te wensen over laten. Het slot zou als een schok komen.

- **Het leven van de elfen** van de in Marokko geboren Française *Muriel Barbery* vertelt het verhaal van twee kinderen met buitengewone talenten, een 11-jarig Frans meisje dat sterk verbonden blijkt met de natuur en een even oud Italiaans meisje met grote muzikale gaven. Om het restant betovering in de wereld en het leven te behouden bundelen ze hun gaven en proberen ze het tij te keren. Bij hun zoektocht naar hoop in de wereld ontwikkelt zich een bijzondere vriendschap, met een hommage aan de kracht van de natuur en de kunst.

✘ - In **Toch de vrouw** beschrijft *Melvin Konner* zijn beeld van een omslagpunt in de menselijke geschiedenis: de afname van de invloed van mannen, en hoe de evolutie de relatie tussen vrouwen en mannen beïnvloedt. Hij betoogt dat vrouwen in veel opzichten superieur zijn aan mannen. Hij begint in de biologie en laat aan de hand van sociologisch onderzoek zien dat vrouwen beter in staat zijn om in onze maatschappij het voortouw te nemen. Zou dat een begin kunnen zijn van een evenwichtiger wereld?

- *Marceline Loridan-Ivens* beantwoordt in **En je kwam niet terug** na 70 jaar haar vaders briefje uit Auschwitz. In 1944 werden ze samen gedeporteerd, een paar kilometer van elkaar. Beiden verkeerden in grote onzekerheid hoe het de ander verging. Op een dag slaagde haar vader erin Marceline een briefje te bezorgen met daarop een paar geruststellende woorden, een dierbaar geschenk. Op de eerste en laatste zin na is ze vergeten wat hij schreef. In haar antwoord nu probeert ze de woorden terug te vinden en tot leven te wekken wat uit haar geheugen moest worden gewist.

✘ - Een nieuwe thriller van de Française *Fred Vargas*, **IJsmoord**, inmiddels de 10e over de Parijse commissaris Adamsberg. Deze keer wordt hij ingezet om twee moorden in Parijs op te lossen, maar al snel ontdekt hij een verband met IJsland en vertrekt hij met zijn team naar het hoge Noorden. Terwijl Adamsberg zoekt naar antwoorden, gaan de moorden in de Franse hoofdstad door. Le Figaro vindt haar, die al 30 jaar spannende misdaadromans schrijft, nu in absolute topvorm.

Activiteiten in Utrecht en daarbuiten

- T/m 10 april is in de Ketelfactory in Schiedam een tentoonstelling van *Arita Baaijens*, fotografe, schrijfster en ontdekkingsreizigerster: **Search for paradise**. Zeven jaar lang zocht zij in het Altai gebergte naar het paradijs dat volgens de overlevering hier te vinden zou zijn. Ze vroeg zich af waarom sommige plekken in de plaatselijke cultuur als heilig worden ervaren en hoe landschap en geest zich in het gebied tot elkaar verhouden. De bezoeker van de tentoonstelling volgt Arita Baaijens op haar tocht te paard door het Altai gebergte. Ook wordt het nieuwe boek gepresenteerd over de reis, 'Zoektocht naar het paradijs: een onderzoek naar waarheid en werkelijkheid in het hart van Centraal-Azië'

Meer info: <http://www.deketelfactory.nl/tentoonstelling/nu/>

✘ - Museum De Pont laat t/m 29 mei een heel ander ruig landschap zien, IJsland. In een overzichtstentoonstelling van de Amerikaanse beeldend kunstenares en schrijfster **Roni Horn** wordt duidelijk dat het unieke landschap en het extreem wisselvallige weer van IJsland al jaren een grote bron van inspiratie vormen. Ze kiest verschillende media - beelden, installaties, tekeningen en foto's. In De Pont ligt het accent op werk dat de laatste 10 jaar is ontstaan, zoals monumentale glassculpturen, fotowerken en tekeningen.

Meer info: <http://www.depont.nl/tentoonstellingen/nu-en-later/detail/pers/roni-horn-2/>

- Dit weekend is in Museum de Fundatie en Kasteel het Nijenhuis een dubbeltentoonstelling geopend, **Ans Markus - als ik jou was....** In Zwolle toont deze Nederlandse kunstenaar o.a. de recente schilderijenseries *Verborgten verdriet* en *De pijn van oud'*. Beide series onderzoeken schaduwkanten van het leven. Naast een recente reeks jeugdportretten hangt er een ruime selectie van vroeger werk. Heino/Wijhe heeft de primeur van sculpturen die Ans Markus sinds enige jaren maakt, met daarnaast schetsen, tekeningen en kleinere schilderijen. Meer

info: http://www.museumdefundatie.nl/717-Tentoonstelling_Ans_Markus_Als_ik_jou_was.html

✘ - Op 14 februari komt de jonge filosofe **Simone van Saarloos** (ze was afgelopen zomer te gast in Zomergasten) naar Savannah Bay. De avond staat in het teken van haar pamflet *Het monogame drama*. Vanuit een filosofische invalshoek wordt gekeken naar relaties: singles in verbinding, non-monogamie in alle verscheidenheid, en monogamie zelf. Dus iedereen die geïnteresseerd is in een alternatieve kijk op relaties is welkom, vanuit een persoonlijke achtergrond of

professioneel. Meer info: http://savannahbay.nl/index.php?agenda_id=281&pageid=7

- Op 19 februari speelt het Nederlandse blokfluitkwintet **Seldom Sene** muziek uit de 16- eeuwse Spaanse paleizen en kathedralen. Het kwintet dat bestaat uit 5 jonge vrouwen gebruikt een verzameling van meer dan 50 verschillende blokfluiten. In de 16e eeuw werden van oorspronkelijk vocale werken vaak zeer virtuoze bewerkingen gemaakt voor instrumentgroepen. *Seldom Sene* zal verschillende sferen laten horen: Spaans vuur, delicate melancholie en melodieuze

muziek. Meer info: https://www.tivolivredenburg.nl/nl/agenda/detail/1818/El_Aire_Se_Serena

- Op 21 februari komt de bekende Spaanse schrijfster **Rosa Montero** naar Het Oba theater (Amsterdam) en wordt dan door Margot Dijkgraaf geïnterviewd over welk beeld schrijvers geven van de tijd waarin wij leven. Onlangs is van haar verschenen *Het absurde idee je nooit meer te zien* waarin ze het verdriet over de dood van haar man koppelt aan het dagboek van Marie Curie. Met muzikale intermezzi. Meer info: <http://www.wereldbibliotheek.nl>

Bibliotheek-nieuws

- Alvast ter info: op 12 maart doen we weer mee met de vrijwilligersdag "NL doet". We gaan aan de slag met de jaarlijkse boeken-voorjaars-schoonmaak en ons 'leestuintje' buiten. Aansluitend verwelkomen we iedereen die (vrijwillig) bijdraagt aan de activiteiten van de vrouwenbibliotheek voor onderlinge uitwisseling en contact. Ook andere belangstellenden zijn van harte welkom om rond te kijken, boeken te lenen, mee te doen etc.

- Sinds kort hebben we in de bibliotheek een bookcrossing-plank. Hier staan boeken die we bijvoorbeeld dubbel hebben. Ze kunnen meegenomen worden en na lezing weer achter gelaten worden op een andere locatie met ook zo'n bookcrossingplank. *Bookcrossing* is een wereldwijde organisatie, in Nederland heel actief, waar 11 miljoen boeken door het land en de wereld lezen. Meer info over hoe het werkt op onze

website <http://vrouwenbibliotheek.nl/2015/11/27/official-bookcrossing-zone-obczvrouwenbieb/> en <http://www.bookcrossing.com>.

- Het *catalogiseren* op de vrijdag wordt nog steeds vervolgd. Dat betekent dat de bibliotheek voorlopig regelmatig op vrijdagmiddag open zal zijn. Voor de meest recente informatie hierover de kalender op onze website: <http://vrouwenbibliotheek.nl/kalender/>

Nieuwe boeken in de bibliotheek

Malva van Hagar Peeters, *Ga heen, zet een wachter* van Harper Lee, *Het verborgen stadspaleis* van Elisabeth de Waal, *Ica* van Eva Posthuma de Boer, *Verbroken beloftes* van Jenny Offill, *Papieren veulens* van Hanneke van Eijken, *De toegift* van Anne-Gine Goemans, *Hausfrau* van Jill Alexander Essbaum, *Kom hier dat ik u kus* van Griet op de Beeck, en *De drie bruiloften van Manolito* van Almudena Grandes.

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/01/20/hoe-harder-ik-loop-hoe-kleiner-ik-ben-door-kjersti-annesdatter-skomsvold/>

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/01/24/andreas-burnier-metselaar-van-de-wereld-door-elisabeth-lockhorn/>

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/01/26/het-bloed-der-onschuldigen-door-julia-navarro/>

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/01/27/wij-zijn-evenwijdig-door-maud-vanhauwaert/>

De leenbijdrage voor 2016 is opnieuw vastgesteld op € 25,-. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op banknummer NL71 INGB 0009 2669 95 ten name van Stichting Es Scent o.v.v naam en 'leenbijdrage 2016'. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek. Vanaf juli betaal je voor de rest van het jaar € 12,50.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden, de nieuwsbrief is ook te lezen via onze website.

Naast de aangekondigde openingstijden blijft het altijd mogelijk om op afspraak een bezoek te brengen aan de bibliotheek. U bent van harte welkom.